

ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT 2022

Teksti: Ilona Erhiö

Kuvat: Ilona Erhiö, ellei ole toisin mainittu.

Sisällysluettelo

TIETOISKUT JA INFOT	2
vko 4: 24.1.2022 Esineruudun teemaviikot alkava!	2
vko 5: 1.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / HAASTE!.....	2
vko 4: 26.1.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 1, YLEISESITTELY.....	3
vko 5: 3.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 2, ILMOITTAUTUMINEN	4
vko 6: 8.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 3, ESINEET JA ETSINTÄALUE	5
vko 7: 15.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 4, KOIRAN VARUSTEET JA LÄHETTÄMINEN	6
vko 8: 21.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 5, SALLITUT KÄSKYT	7
vko 9: 28.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 6, TYÖSKENTELYTAVAT.....	8
vko 10: 7.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 7, ESINEEN TUONTI JA LUOVUTUS.....	10
vko 11: 15.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 8, TYÖSKENTELYN ARVOSTELUKRITEERIT.....	11
vko 12: 21.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 9, PISTEET.....	12
vko 13: 28.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 10, SUORITUKSEN KESKEYTYS JA HYLKÄYS...	13
vko 14: 4.4.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 11, LOPETTAMINEN JA PALKKAUS.....	14
vko 15: 11.4.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 12, ESINERUUDUN MERKITYS TULOKSEEN...	15
vko 17: ESINERUUDUN POP UP TREENIT	16
TREENIVINKIT.....	17
vko 5: 5.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 1, ILMOITTAUTUMINEN.....	17
vko 6: 10.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 2, HARJOITELTAVAT OSA-ALUEET.....	18
vko 7: 16.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 3, ESINEKIINNOSTUKSEN HERÄTTÄMINEN	19
vko 8: 23.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 4, ESINEKIINNOSTUKSEN YLLÄPITO.....	19
vko 9: 2.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 5, KORKEALLA OLEVAT ESINEET	20
vko 10: 8.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 6, TUONNIN VAHVISTAMINEN	20
vko 11: 16.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 7, ERILAISET ESINEET.....	21
vko 12: 22.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 8, ESINEKIINNOSTUKSEN NOSTAMINEN	22
vko 13: 31.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 9, ALKEISHARJOITUS ETSINTÄÄN	23
vko 15: 15.4.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 10, ESINEIDEN MÄÄRÄN NOSTO.....	24
vko 15: 16.4.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 11, PERÄKKÄISET ESINEET	26
vko 16: 19.4.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 12, APUJA YLEISIIN ONGELMIIN.....	29
vko 16: 21.4.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 13, PALKKAUS	30

TIETOISKUT JA INFOT

vko 4: 24.1.2022 Esineruudun teemaviikot alkava!

Onko tavoitteenasi ollut tulos jäänyt kokeessa esineruutuun? Meitä on useita, jotka vastaavat tähän kyllä. Ei hätää! SPKL:n kansalliset lajit nousuun -työryhmä käynnistää kevättalveksi esineruudun teemaviikot. Julkaisemme joka viikko tästä vappuun saakka tällä sivustolla esineruutuun liittyviä juttuja, mm tietoisuuksia esineruudusta ja treenivinkkejä. Teemaviikot huipentuvat vappuviikon pop up -esineruututreeneihin ympäri Suomen! Pysy kanavalla.

Vinkki: Kaiva esinekassi auton perukoilta ja pese esineet. Treenit alkavat kohta...

vko 5: 1.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / HAASTE!

SPKL:n kansalliset lajit nousuun - työryhmä haasta kaikki pk-yhdistykset ja treeniryhmät järjestämään pop up - esineruutuharjoituksen 25.4.-1.5.2022 välisenä aikana.

Pop up -harjoituksen idea on, että maksuttomaan harjoitukseen voi ilmoittautua kuka vaan, eli myös uudet harrastajat ja seuraan kuulumattomat ovat tervetulleita mukaan.

Harjoituksen järjestävä porukka voi itse päättää ajankohdan ja paikan, sekä montako osallistujaa mahtuu mukaan. Järjestäjä varaa paikalle koulutusohjaajan tai muita kokeneita harrastajia kertomaan lajista ja opastamaan osallistujia.

Pop up -harjoituksesta voi ilmoittaa täällä palveluskoirien kansalliset lajit nousuun - fb-ryhmässä ja halutessaan siitä voi tehdä fb-tapahtuman tai muilla tavoin kerätä osallistujatiedot. Muistakaa myös ottaa kuvia tapahtumasta ja jakaa niitä täällä vapun jälkeen.

Ota haaste vastaan ja varmista omalta osaltasi, että teidän paikkakunnallanne pääsee vappuviikolla porukalla esineruutuun!

kuva Raija Kammonen

vko 4: 26.1.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 1, YLEISESITTELY

Esineruudun teemaviikot ovat herättäneet mukavasti innostusta. Seuraa jissamme on toivottavasti myös uusia harrastajia, joten aloitamme tietoisikut ihan perusteista, eli mistä esineruudussa on kyse.

Esineruutu eli virallisemmin esine-etsintä on osa jälki-, haku-, viesti- ja etsintäkoe maasto-osuutta. Esineruutu on 50 m x 50 m kokoinen alue, jolta koira etsii käyttöesineitä, joiden koko on vähintään 5 x 6 x 2 cm. (esim. avainkotelo, rahakukkaro tai lapsen kenkä). Esineruutu tehdään maastoon, jossa on aluskasvillisuutta ja se tallataan siten, ettei koira voi löytää esineitä jäljestämällä. Alueelle viedään aina neljä esinettä, joista koiran tulee viiden minuutin aikana löytää ja tuoda ohjaajalle 1-luokassa kaksi, 2-luokassa kolme ja 3-luokassa kaikki neljä esinettä. Koiranohjaaja ohjaa koira yhdeltä alueen sivuista ja koira työskentelee vapaana. Koesuorituksessa koiran tulisi etsiä alue järjestelmällisesti ja innokkaasti. Löydettyään esineen sen tulee heti ottaa se suuhun, juosta nopeasti ohjaajan luo ja luovuttaa esine ohjaajan käteen.

Esine-etsintä kannattaa opettaa koiralle, vaikka ei kävisikään kokeissa. Taidosta voi oll todellista hyötyä, esim. metsälenkeillä taskusta pudonneita avaimia on vaikea löytää ilman esine-etsinnän hallitsevaa koira. Lisäksi harjoittelu on mitä mainiota mielekästä yhteistä puuhaa koiran kanssa !

Alla on linkkejä, joista saat lisätietoja esine-etsinnästä:

- Suomen palveluskoiraliiton [lajiesite](#), sivu 6.
- Palveluskoirakokeiden [koe-ohje](#), sivu 37
- Palveluskoiraliiton [lajiesittelyvideo](#), 0:31-0:42 min

Ensi viikolla teemaviikoilla tulossa haaste ja ensimmäiset treenivinkit!

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

kuva SPKL

vko 5: 3.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 2, ILMOITTAUTUMINEN

Esineruutus suoritus alkaa siitä, että koirakko ilmoittautuu perusasennossa tuomarille. Ilmoittautumisessa ohjaaja kertoo tuomarille oman nimensä ja koiran virallisen nimen. Tämän jälkeen tuomari osoittaa ohjaajalle ruudun rajat.

Tiesithän, että koesuorituksessa saat tuoda koirasi kytkettynä esineruutuun. Koe-ohjeessa todetaan: "Maasto-osissa koira tuodaan ilmoittautumiseen suoritusvalmiina. Koiran saa pitää kytkettynä suoritukseen lähettämiseen asti, mutta sen on kuitenkin oltava ohjaajan hallinnassa."

Käytännössä tämä tarkoittaa, että voit pitää koirasi kytkettynä matkan autolta ruutuun ja koko ilmoittautumisen ajan. Koiran hallinnassa olo tarkoittaa, että sen tulee kulkea vierelläsi asiallisesti eikä tempoilla ja riekkua hihnassa.

Ilmoittautumisen jälkeen alkaa suoritus, eli tässä vaiheessa koira ei enää viritellä. Voit kuitenkin tutustua etsintälinjaan (eli kävellä etsintälinjan päästä päähän) koira kytkettynä ja irrottaa taluttimen vasta kun asetut lähettämään koiran.

Voit siis tulla esineruutus suoritukseen rennosti ja jännittämättä yhdessä kytketyn koiran kanssa eikä tarvitse pelätä, että se karkaa ruutuun!

Muistathan, että tuomari voi halutessaan ottaa kaikki luokan ohjaajat kerralla kokoon ja suorittaa esineruudun esittelyn koko ryhmälle samanaikaisesti. Silloin koirat eivät ole mukana, eli ohjaajat tutustuvat halutessaan etsintälinjaan tässä vaiheessa eikä sitten enää uudelleen koiran kanssa.

kuva Raija Kammonen

vko 6: 8.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 3, ESINEET JA ETSINTÄALUE

Palveluskoirakokeessa esineruudussa on 4 kpl käyttöesineitä, joiden koon on oltava tasapuolisen arvostelun mahdollistamiseksi vähintään 5 x 6 x 2 cm.

Esineinä ei saa käyttää sellaisia esineitä, joihin haju tarttuu huonosti tai jotka rikkoutuessaan saattavat vahingoittaa koira. Tällaisia ovat mm. metalli-, lasi- tai kovamuoviesineet. Esineinä ei tule myöskään tottelevaisuusosassa käytettäviä noutoesineitä. Muutenkaan koiralle vaarallisia esineitä ei tule käyttää. esimerkiksi jääkiekko tai tennispallo voi tukkia leveäleukaisen koiran kurkun ja aiheuttaa tukehtumisen.

Esineiden tulee olla sellaisia, että koiran on helppo tarttua niihin ja etteivät ne muutu ominaisuuksiltaan oltuaan useamman koiran suussa. Tästä syystä esim. villalapanen tai -sukka ei ole hyviä koe-esineitä, sillä ne ovat suutuntumaltaan erilaisia kokeen ensimmäiselle ja viimeiselle koiralle kastuessaan koirien suussa.

Etsintäalue on sijoitettava sellaiselle paikalle, että tuomarilla ja ohjaajalla on mahdollisuus seurata koiran työskentelyä. Etsintälinjalta tulisi löytyä sellainen kohta, josta tuomari pystyy näkemään käytännössä koko ruudun ja ohjaajankin tulisi voida nähdä ruutu pääosin, kun hän liikkuu etsintälinjalla. Alue on merkittävä niin, että koiranohjaaja pystyy sen hyvin hahmottamaan ja huomaamaan jos koira ylittää ruudun rajat.

Esine-etsintäalueeksi sopivia maapohjia ovat kaikki luonnolliset maapohjat. Koesuorituksessa ruutua ei siis saa järjestää parkkipaikalla, tottelevaisuuskentällä tai muillakaan hoidetuilla nurmi- tai peltoalueilla. Järjestäjä tallaa etsintäalueen koiran kanssa ennen ensimmäisen koiran suoritusta. Esineruututoimitsija käy koskettamassa kaikkia esineitä aina ennen jokaisen koiran suoritusta. Tasapuolisuuden vuoksi esineiden vienti ja koskeminen tulee tehdä joka koiran jälkeen eri reittiä käyttämällä, jotta ruudussa säilyy tasainen tallausjälki eikä synny vahvasti tallattua vanaa esineeltä toiselle.

Tuomari hyväksyy etsintäalueelle vietävät esineet ja määrää niiden paikat. Esineet ja niiden paikat pidetään samoina kaikille samaa koealuetta käyttäville koirille.

Esineet tulee sijoittaa kokeessa niin, että kaikki 4 esinettä (3-luokka) löytääkseen koiran tulee etsiä koko alue. kuitenkin niin, että koiran ei tarvitse poistua ruudusta voidakseen saada hajun esineistä. Esineiden

sijoittelussa on siis hyvä huomioida tuulen suunta, eikä esineitä kannata sijoittaa aivan ruudun rajalle. Esinet sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan erilaisiin maastokohtiin ruudun sisällä.

Loppuviikolla tulossa treenivinkkiä erilaisista esineistä.

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

vko 7: 15.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 4, KOIRAN VARUSTEET JA LÄHETTÄMINEN

Tällä kertaa tietoiskun aiheena ovat koiran varusteet ja esine-etsintäsuoritukseen lähettäminen.

Esine-etsintäsuorituksen aikana koiralla tulee olla PK-tunnusvaljaat sekä kaulain. Kaulain voi olla mikä tahansa yleisesti myynnissä oleva eläinsuojelumääräykset täyttävä kaulain. Myös valjaita saa käyttää, kunhan pk-valjaat ovat päällimmäisenä. Punkkipantoja ei saa käyttää kokeen missään osassa.

Koirien suojavaatteiden käyttö on kokeissa kielletty kuten myös kaikenlaisten siteiden, teippausten ja suojatossujen käyttö. Lähtökohta on, että kokeeseen osallistutaan terveellä koiralla ja sen tulee myös näyttää siltä ulkopuolisten silmiin.

Ohjaajan tulee laittaa talutin taskuun tai vasemman olan yli ennen koiran lähettämistä.

Tuomari päättää, voiko esineruutusuurituksia tulla katsomaan (yleensä voi) ja tuomari määrää alueen, jolla yleisö voi oleskella.

Tuomari määrää etsintäsivun, jolta ohjaaja ohjaa koiran työskentelyä. Etsintäsivu on sama kaikille samaa aluetta käyttäville koirille. Ohjaaja päättää, miltä kohtaa etsintäsivua hän koiransa etsintätyöskentelyyn lähettää.

Suoritus ja ajanotto alkaa, kun ohjaaja lähettää koiran etsintään. Etsintäaika on kaikissa luokissa 5 minuuttia.

Ohjaajalla on oikeus olla kyykistyneenä koiran viereen lähettämishetkellä. Ensimmäisessä lähetyksessä hän voi pitää myös koirasta kiinni osoittaessaan etsimissuuntaa ja antaessaan lähetyskäskyn. Myös muissa lähetyksissä käsimerkin saa antaa samalla kun antaa lähetyskäskyn, mutta ensimmäistä lähetystä lukuun ottamatta koiraan ei saa koskea koko esineruutusuurituksen aikana.

Koira on kaikissa maastosuurituksissa lähetettävä suoritukseen ohjaajan vasemmalta sivulta, ei esimerkiksi ohjaajan jalkojen välistä. Tuomari huomauttaa virheellisestä lähetysasennosta ennen arvosanan alennusta. Esineruudussa koiran asento lähetyshetkellä on vapaa, eli sen ei tarvitse istua ohjaajan vasemmalla sivulla.

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

kuva Jorma Reinilä

vko 8: 21.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 5, SALLITUT KÄSKYT

Tietoiskussa nro 3 käsiteltiin esineruutualueen vaatimuksia. Lukijamme muistutti myös ruudun turvallisuudesta. Tämä onkin todella tärkeä asia. Esimerkiksi kaatuneiden puiden kuivat oksatyngät ovat hyvin vaarallisia. Ne voivat helposti lävistää koiran rintakehän koiran loikkiessa runkojen yli. Myös katkaistu vesakko voi olla erittäin terävää ja aiheuttaa vakavia vammoja. Ruuduntekijöiden ja tuomareiden on syytä katsastaa ruutumaasto myös turvallisuusnäkökulmasta.

Tämän viikon tietoiskun aiheena on sallitut käskyt. Ohjaaja saa käyttää esineruudussa vapaavalintaisia käskyjä eikä käskyjen määrää ole rajoitettu. Pillin käyttö tai viheltäminen on sallittu ja ohjaaja saa käyttää käsimerkkejä samanaikaisesti suullisen käskyn kanssa. Myös koiran hillitty kehuminen ja kannustaminen on sallittu suorituksen aikana.

Huomaa kuitenkin, että esineen tuonnin yhteydessä kannustaminen on rajattu VAIN SIIHEN HETKEEN, kun koira ottaa esineen. Ei enää siinä vaiheessa, kun koira on tuomassa esinettä. Lisäkäskyt ja kehotukset samoin kuin ohjaajan liikkuminen paikaltaan koiran ollessa tuomassa esinettä aiheuttavat työskentelyn arvosanan alenemisen tai esineen hylkäämisen virheen suuruuden mukaan. Jos ohjaaja joutuu toistamaan runsaasti korostettuja käskyjä saadakseen koiran tuomaan esineen, suoritus voidaan keskeyttää koiran osaamattomuuden vuoksi. Kannustus esineen tuonnin yhteydessä on tietoiskun tämänkertaisen esimerkkivideon aiheena. Kannattaa katsoa äänet päällä!

Vaikka käskyjen määrää ei ole rajoitettu, on perusperiaate se, että koiran tulee totella annettuja käskyjä. Tuomarin tulee myös pystyä erottamaan, tarvitseeko koira toistuvaa kannustamista ja virittämistä puutteellisen työskentelyhalukkuuden tai osaamisen vuoksi. Ohjaajan painostaessa koira liikaa jatkuvin käskyin ja merkein tai jos ohjaaja ei pysty lukemaan koiraansa, eikä koira näin ollen pysty parhaaseen mahdolliseen suoritukseen, seuraa arvosanan alennus. Tällainen tilanne on esimerkiksi, jos ohjaaja toistuvasti kutsuu koiran pois esineen hajulta, vaikka koira on jo reagoinut hajuun.

Kannattaa siis harjoitella niin, että koira haluaa löytää ja tuoda esineet ilman ylimääräistä ohjaajan apua.

Ensiviikolla tietoiskun aiheena on ohjaajan toiminta etsintälinjalla ja etsintäalueen tarkastus.

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

(viedo tuonnin aikaisista käskyistä)

vko 9: 28.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 6, TYÖSKENTELYTAVAT

Tämän viikon tietoisiskun aiheena on etsintälinjalla työskentely ja etsintäalueen tarkastus.

Esine-etsintäsuorituksessa olennaisinta on hajuaistin käyttö sekä hallittu ja tehokas liikkuminen alueella. Koiran tulee aloittaa etsintä heti käskyn saatuaan ja sen työskentelyn tulee olla iloista, halukasta, määrätietoista sekä tehokasta. Koiran tulee työskennellä riittävän itsenäisesti, eli sen tulee irrota etsintäalueelle, etsiä esineitä aktiivisesti ilmavainua käyttäen, reagoida esineiden hajuun ja paikallistaa esineet tehokkaasti. Koiran tulee kuitenkin olla myös yhteistyöhaluinen ja hyvin ohjattavissa eli liikkua ohjaajan käskyjen mukaisesti. Koiran liikkumisnopeuden tulee sopia maasto- ja tuuliolosuhteisiin.

Ohjaaja päättää, miltä kohtaa etsintäaluetta hän koiransa etsintätyöskentelyyn lähtetä ja miten hän liikkuu etsintälinjalla. Ohjaaja saa kävellä etsintälinjalla kumpaan suuntaan vaan ja halutessaan edestakaisin. Ohjaajan tulee vastaavasti toimia yhteistyössä koiran kanssa ja koira tukien sekä varmistaa omalla ohjauksellaan työskentelyn tehokkuus. Ohjaajan tulee huolehtia, että koira etsii koko alueen huolellisesti.

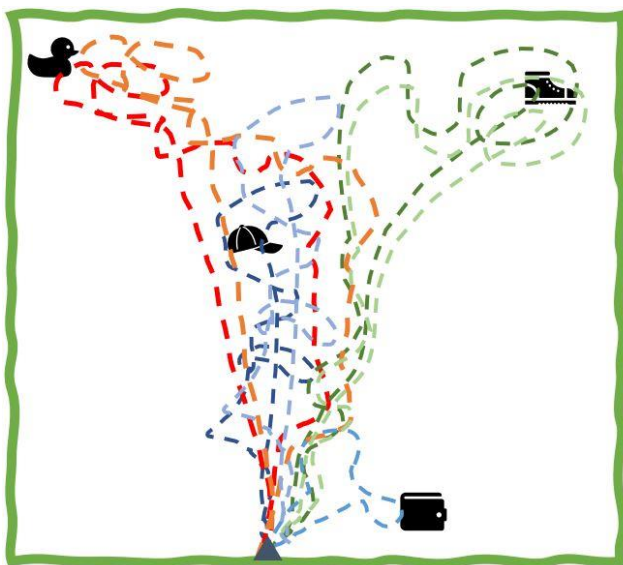
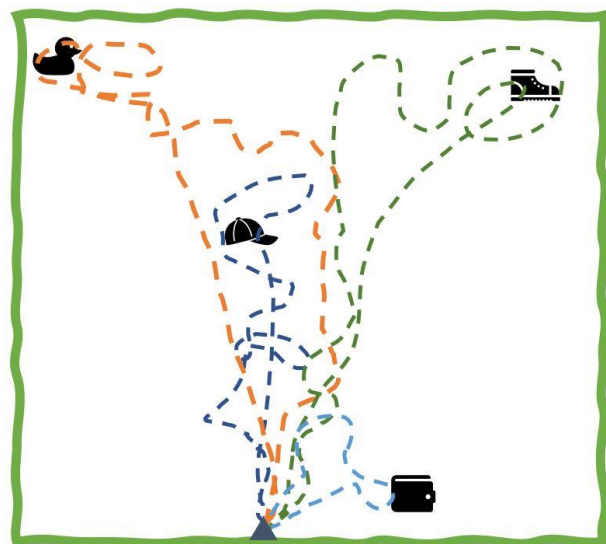
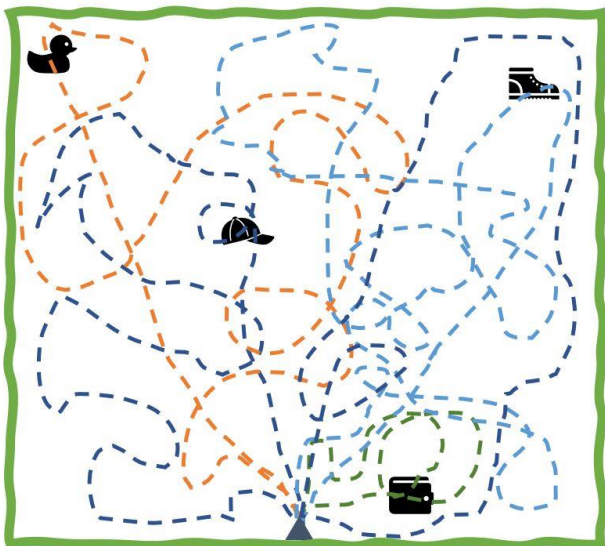
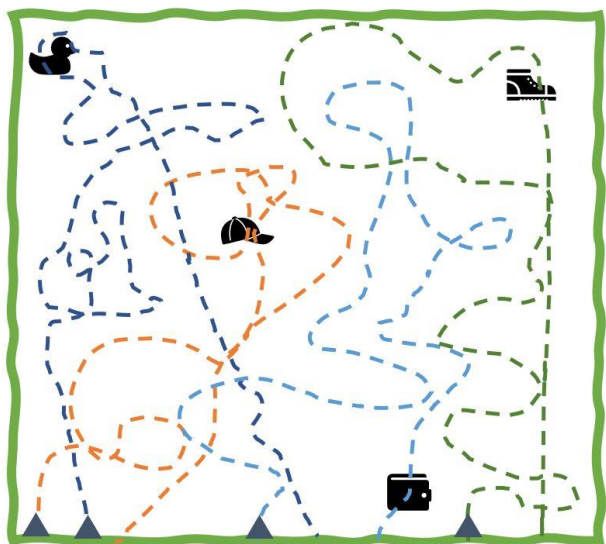
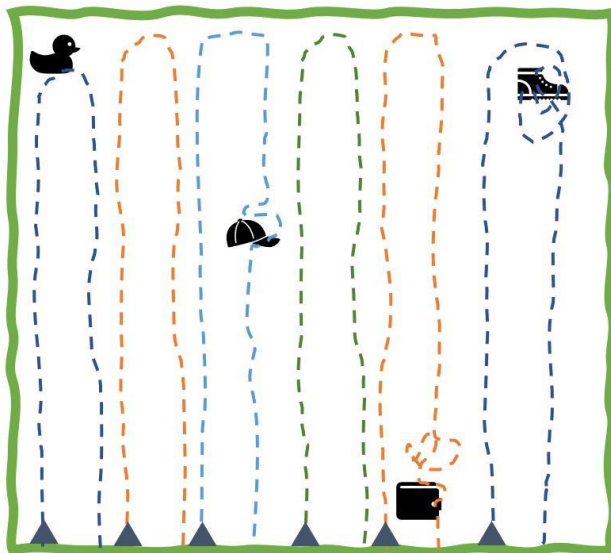
Koiran työskentelyyn esine-etsintäalueella vaikuttavat monet asiat, kuten maaston muoto, tuuliolosuhteet sekä ilman lämpötila ja kosteus. Tuomarin tulee ottaa tällaiset seikat huomioon arvostellessaan suoritusta.

Koeohje ei edellytä systemaattista risteilyä (kuva 1). Jos koira etsii koko alueen ohjaajan ohjeiden mukaan tehokkaasti nenäänsä käyttäen ja kaikki esineet löytyvät, on kuvissa 2 ja 3 esitetty työskentelytapa yhtä hyvä kuvassa 1 esitetyn tavan kanssa. Myös kuvassa 4 esitetty työskentely on yhtä laadukas, sillä koira löytää esineen/pisto tehokkaasti nenäänsä käyttäen. Koeohjeen mukaan suoritus loppuu, kun koira on tuonut kaikki esineet. Tässä tapauksessa ei haittaa, että aluetta jää vielä tarkistamatta.

Kuvassa 5 työskentely on selvästi heikompaa. Koira hakee uudestaan ja uudestaan samalla tai samoilla alueilla ja lisäksi 2/3 osa ruudusta jää tarkistamatta. Koira kannattaakin kouluttaa niin, että sen saa tarvittaessa irtomaan mihin tahansa osaan ruudusta ja ohjaajan kannattaa huolellisesti miettiä oma sijaintinsa, sillä paikalleen jämähtäminen ole välttämättä kannattavaa koiran ohjaamisen näkökulmasta.

Ensi viikon tietoisiskun aiheena on esineen tuonti ja luovutus.

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

vko 10: 7.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 7, ESINEEN TUONTI JA LUOVUTUS

Tämän viikon tietoiskun aiheena on esineen tuonti ja luovutus ohjaajalle.

Ihannesuorituksessa koira ottaa löytämänsä esineen heti varmallalla otteella. Se tuo esineen ohjaajalle suoraan ja nopeasti kantaen sitä rauhallisella otteella pureskelematta, pudottelematta ja leikkimättä. Koira luovuttaa esineen ohjaajalle heti irrotuskäskyn saatuaan korrektisti. Luovutusasento on vapaa.

Jos koira ottaa esineen, mutta ei ilman ohjaajan käskyä tuo sitä hänelle, tai jos esineen tuominen on hyvin hidasta ja epävarmaa, vaikuttaa tämä työskentelyn arvosanaan. Innostava kehotus koiran ottaessa esinettä tai kun se on juuri ottanut esineen, on sallittu, tästä lisää tietoiskussa nro 5.

Hidas esineen irrotus sekä jos luovutus muuttuu ohjaajan ja koiran väliseksi leikiksi tai taisteluksi, vaikuttavat työskentelyn arvosanaan. Jos koira ei luovuta esinettä ohjaajalle, nielaisee tai syö sen, suoritus keskeytetään.

Jos koira tuo esineen ruudusta, mutta pudottaa sen maahan niin, että ohjaaja saa otettua sen maasta liikkumatta paikaltaan, tai jos ohjaaja menee koiraan vastaan koiran tuodessa esinettä, esine hyväksytään, mutta työskentelyn arvosanaa alennetaan. Jos esine putoaa ruudun sisäpuolelle, ei ohjaaja saa ottaa esinettä ruudusta, vaikka ylettyisi siihen. Tällaisessa tilanteessa ohjaaja voi lähettää koiran uudelleen tuomaan esineen. Jos koira tuo esineen, se hyväksytään, mutta tapahtuma vaikuttaa työskentelyn arvosanaan. Jos koira ei uudelleenlähetyksistä huolimatta tuo esinettä, ei sitä hyväksytä.

Jos koira vaihtaa esineen kesken tuonnin tai tuo useamman esineen kerrallaan, hyväksytään esineet, mutta tämä vaikuttaa työskentelyn arvosanaan. Ihannesuorituksessa koira tuo löytämänsä esineen suoraan ja nopeasti ohjaajalle eikä ota matkan varrella haistamia esineitä. Toisaalta ohjaaja osaa lukea koiransa ja lähettää sen heti uudelleen tuontimatalla havaitun esineen luo.

Jos koira tuo ruudusta ylimääräisen esineen, se hyväksytään, jos se on koejärjestäjiltä sinne koepäivänä jätetty, muutoin ei. Koira saa tietysti jatkaa suoritusta ja mahdollisuuden tuoda kaikki oikeat esineet.

Lisäkäskyt ja kehotukset samoin kuin ohjaajan liikkuminen paikaltaan koiran ollessa tuomassa esinettä aiheuttavat työskentelyn arvosanan alenemisen tai esineen hylkäämisen virheen suuruuden mukaan. Jos ohjaaja joutuu toistamaan runsaasti korostettuja käskyjä saadakseen koiran tuomaan esineen, suoritus voidaan keskeyttää koiran osaamattomuuden vuoksi.

Esineen tuonti ja luovutus ovat siis keskeisessä osassa esine-etsintäsuoritusta. Koiralle kannattaakin opettaa huolella esineen nopea ottaminen ja määrätietoinen, halukas ja teknisesti varma tuonti ja luovutus. Teemaviikkojen treenivinkissä nro 2 on pilkottu esine-etsintäsuoritus erikseen opetettaviin osakokonaisuuksiin. Tuontiin ja luovutukseen liittyvät ainakin seuraavat kohdat:

- esineen ottaminen huomioiden eri materiaalit, esineen koko, vieraat eri koirien suussa olleet esineet
- esineen tuominen ohjaajalle
- esineen luovutus
- häiriönkestävyys (tuomari, yleisö, ohikulkijat jne.)

Kaikenlaisesta tavarantuonnista kannattaa siis tehdä koiralle tosi kiva juttu!

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

kuva Tarja Väyrynen

vko 11: 15.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 8, TYÖSKENTELYN ARVOSTELUKRITEERIT

Tietoiskussa nro 6 käytiin läpi mitä esine-etsinnän ihannesuorituksessa koiran työskentelyltä vaaditaan. Tällä viikolla paneudumme hieman lisää työskentelyyn. Palveluskoirakokeiden kansallisten lajien maasto-osioissa työskentelyn arvioinnin keskeisiä osa-alueita ovat työskentelyhalu, tekninen osaaminen ja ohjattavuus. Nämä ovat myös arvostelulomakkeessa (kts. kuva) työskentelyn arvostelun alakohdat.

Työskentelyhalu näkyy mm. siinä, miten innokkaasti ja keskittyneesti koira lähtee etsintätehtävään, kuinka määrätietoisesti koira reagoi esineisiin ja tuo ne sekä kuinka hyvin into säilyy suorituksen ajan. Ihannesuorituksessa koira työskentelee iloisesti ja samalla halukkuudella koko suorituksen läpi, myös silloin, kun esineet eivät löydy helposti tahi kun maasto tai keliolosuhteet ovat vaativat. Työskentelyhalun ongelmat ilmenevät mm. haluttomuutena lähteä etsintälinjalta tai upota takarajalle asti, tarpeiden tekemisenä etsintäalueelle, alueen muiden hajujen haisteluna, samojen reittien uudelleen ja uudelleen juoksemisena, etsintäalueella liikkumisvauhdin lisääntymisenä (kuormittuminen, keskittymiskyky) tai vähenemisenä (ed. lisäksi väsyminen, palkattomuus esineiden välillä).

Tekninen osaaminen näkyy esine-etsinnässä monissa asioissa, mm. koiran kyvyssä käyttää ilmapainua, pysyä etsintäalueella ja käydä se läpi, käyttää sopivaa vauhtia sekä tietysti esineen ottamiseen ja tuomiseen liittyvissä yksityiskohdissa.

Ohjattavuutta arvioidaan sen mukaan, miten koira noudattaa ohjaajan antamia ohjeita ja kuinka sujuvaa yhteistyötä se ohjaajan kanssa esittää. Yhteistyöhön tarvitaan molemmat, joten ohjattavuuden arvioinnissa on ohjaajan taidoillakin ja ohjaamistavalla merkitystä. Ohjaajan tulee omalta osaltaan toimia niin, että koiralla on parhaat mahdollisuudet onnistua tehtävässään.

Jos koira ei löydä kaikkia esineitä, sen työskentelyssä on aivan ilmeisesti puutteita. Lisäksi siltä jää suorittamatta osa vaaditusta tehtävistä (hajuun reagointi, paikantaminen, esineiden nosto, tuominen, luovutus) kokonaan, eikä niitä voida siis arvostella puuttuvien esineiden osalta. Siksi työskentelyn arvosanaa alennetaan aina, jos koira ei löydä ja tuo kaikkia esineitä ohjaajalle.

Työskentelyn arvosana muodostuu siis laajasta kokonaisuudesta. Koiran kouluttamisessa kannattaa huolehtia, että kaikki teemaviikkojen treenivinkin nro 2 kommenttiin kirjatut esine-etsintäsuorituksen opetettavat osakokonaisuudet on koulutettu koiralle mieluisaksi tekemiseksi!

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

vko 12: 21.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 9, PISTEET

Viime viikon tietoiskussa käsiteltiin työskentelyn arviointia. Tällä kertaa aiheena on esine-etsinnästä annettavat pisteet palveluskoirakokeissa. Esine-etsintä kuuluu kaikkiin kansallisten maastolajien (jälki, haku, viesti, etsintäkoe) kokeeseen. Maksimipisteet näissä lajeissa jakautuvat seuraavasti:

- tottelevaisuus 100 p,
- lajinomainen maastosuoritus (esim. henkilöetsintä) 170 p ja
- esine-etsintä 30 p.

Esine-etsinnässä jaettavat pisteet ovat:

- työskentelypisteet 18 p sekä
- löydetty ja hyväksytysti luovutetut esineet 12 p (löydetty esine 6 p/kpl luokassa 1, 4 p/kpl luokassa 2 ja 3 p/kpl luokassa 3).

Koiran on 1- ja 2-luokassa löydettävä vähintään yksi esine ja 3-luokassa vähintään 2 esinettä, jotta sen esine-etsintäsuoritus voidaan arvostella, eli jotta ylipäättään mitään pisteitä voidaan antaa. Jos esineitä tulee vähemmän kuin edellä vaaditut, ei myöskään työskentelyä voida arvostella.

Tuomari antaa koirakolle työskentelyn laatuarvosanan. Työskentelypisteet vastaavat laatuarvosanaa seuraavasti:

Erinomainen 17-18 p

Erittäin hyvä 16 p

Hyvä 14-15 p

Tyydyttävä 13 p

Puutteellinen 0-12 p

Koeohjeessa on erikseen mainittu muutamia ihannesuorituksesta poikkeamia, jotka alentavat työskentelyn arvosanaa sekä paljonko ko. tapahtuma vähintään vaikuttaa arvosanaan:

- Jos koira ylittää esineen reagoiden siihen, sitä kuitenkaan ottamatta, voi työskentelyn arvosana olla korkeintaan tyydyttävä.
- Jos koira ottaa esineen, mutta ei ilman ohjaajan käskyä tuo sitä hänelle, tai jos esineen tuominen on hyvin hidasta ja epävarmaa, voi työskentelyn arvosana olla korkeintaan tyydyttävä.
- Koiran pureskellessa esinettä tai leikkiessä sillä on työskentelyn arvosana korkeintaan hyvä.

Muilta osin tuomari arvioi työskentelyn arvosanaa tietoiskussa nro 8 kuvatuin vaatimuksin.

Esineruudusta ei siis ole aivan yksinkertaista saada kokonaisarvosanaksi erinomaista, joten esineruudun kouluttaminen on vaivan arvoista. Itseasiassa se on hauskaa, vaikka ei kokeeseen tähtäisikään. 😊

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

Esine-etsintä pisteet 30

Luokka 1	Luokka 2	Luokka 3
Työskentely 18 pistettä	Työskentely 18 pistettä	Työskentely 18 pistettä
Löydetty esine á 6 pistettä	Löydetty esine á 4 pistettä	Löydetty esine á 3 pistettä
Yhteensä 12 pistettä	Yhteensä 12 pistettä	Yhteensä 12 pistettä

vko 13: 28.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 10, SUORITUKSEN KESKEYTYS JA HYLKÄYS

Tällä viikolla paneudumme palveluskoirakokeiden kansallisten maastolajien keskeytyksen ja hylkäyksen käsitteisiin.

Koira, jonka koesuoritus on keskeytetty, saa pitää kaikki siihen mennessä kokeessa saavuttamansa pisteet ja se saa jatkaa kokeen muissa osasuorituksissa. Poikkeuksena on tilanne, jossa tuomari keskeyttää koiran suorituksen koiran loukkaantumisen tai sairauden vuoksi. Tällöin koira saa pitää siihen mennessä saavuttamansa pisteet, mutta se ei saa jatkaa kokeen muissa osasuorituksissa.

Esine-etsinnässä keskeytyksen voi aiheuttaa koiran yleinen osaamattomuus kokeen jossain vaiheessa, esim.:

- koira juoksee useita kertoja esineiden yli,
- koira työskentelee monta kertaa tai pitkän aikaa selkeästi alueen ulkopuolella, eikä ohjaaja ohjaa/saa sitä takaisin alueelle tai
- koira ei lähde etsintään useista käskyistä huolimatta.

Ohjaaja voi myös halutessaan itse keskeyttää koiran suorituksen kokeen jossain osasuorituksessa ilmoittamalla asiasta tuomarille. Koira säilyttää kaikki siihen mennessä kokeessa saavuttamansa pisteet ja se voi edelleen jatkaa koetta muissa osasuorituksissa (lukuun ottamatta koiran loukkaantumisesta tai sairastumisesta johtuvia keskeytyksiä).

Hylätty koira menettää kaikki siihen mennessä kokeessa saavuttamansa pisteet eikä se saa jatkaa koetta muissa osasuorituksissa. Esine-etsinnässä hylkäämiseen voi aiheuttaa, jos koira karkaa (esim. autoille tai riistan perään) ja on kauan kateissa, eikä palaa ohjaajan luokse käskyistä huolimatta.

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

vko 14: 4.4.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 11, LOPETTAMINEN JA PALKKAUS

Teemaviikkojen tietoisuuksissa on käyty kymmenen viikon aikana läpi mitä koeohjeessa esine-etsinnästä kerrotaan. Tänä on vuorossa viimeinen osa koeohjeeseen liittyen. Tällä kertaa aiheena on suorituksen lopettamisen, esineiden luovutus ja palkkaus.

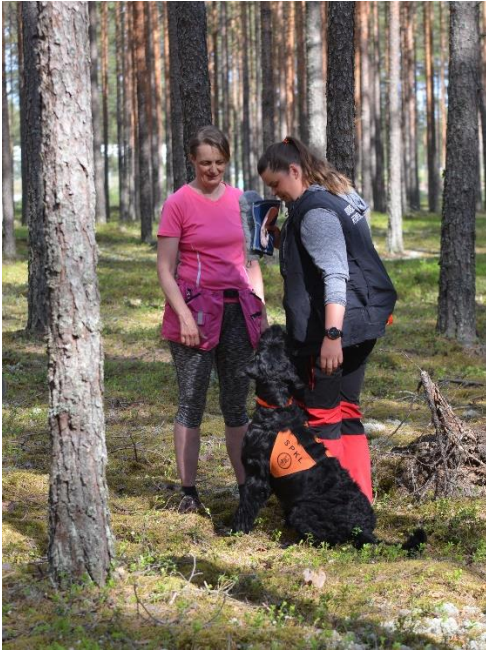
Esine-etsintäsuoritus päättyy etsimisajan (5 min) kuluttua umpeen, ohjaajan luovutettua koeluokan vaatiman määrän löydettyjä esineitä tuomarille tai kun tuomari tahi ohjaaja keskeyttää koiran suorituksen.

Koiran palkkaaminen on kielletty suorituksen aikana. Et siis voi palkata koiraa kokeessa ensimmäisten esineiden tuonnista muutoin kuin esineen luovutuksen jälkeisellä hillityllä kehulla.

Suorituksen päätyttyä saat tuomarin luvalla palkata koiran lelulla. Palkkaamisen edellytyksenä on, että leikki tapahtuu hallinnassa ja että löydetty esineet ovat pois käsistäsi. Muista opettaa koirallesi myös tämä taito, eli että se osaa odottaa kuvassa olevan Aamoksen tavoin kauniisti, kun ojennat esineet suorituksen jälkeen tuomarille. Leiki koiran kanssa ehdottomasti etsintäalueen ulkopuolella ja huolehdi, että koira pysyy lähelläsi. Voit hyvin kytkeä koiran leikin ajaksi. On tärkeää, että lelut eivät häviä eivätkä käy koiran mukana ruudussa, jolloin niistä voi aiheutua haittaa muille ruutuun tulossa oleville koirakoille.

Ruokapalkka ei ole sallittu kokeessa esine-etsinnän missään vaiheessa eikä sinulla saa olla ruokaa mukana taskuissasi koesuorituksen aikana. Ruokapalkka on jätettävä odottamaan autolle, eli muista opettaa koirasi myös siihen, että loppupalkka tulee vasta autolla!

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

Kuva Raija Kammonen

vko 15: 11.4.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TIETOISKU 12, ESINERUUDUN MERKITYS TULOKSEEN

Valtava määrä yhdistyksiä ympäri Suomen on ottanut haasteemme vastaan ja pitää vappuviikolla esineruudun pop up -treenit. SPKL:n kansalliset lajit nousuun -työryhmä kiittää jo tässä vaiheessa kaikkia aktiivisia yhdistyksiä! Toivottavasti uudet harrastajat ja kansallisista lajeista kiinnostuneet rohkaistuvat osallistumaan näihin tapahtumiin. Myöhäinen kevät ja runsas lumimäärä vaikeuttaa paikoin hommaa. Yhdistykset voivat tietysti siirtää harjoituksia, jos tarpeelliseksi katsovat. Muistakaa ottaa paljon kuvia pop up -treeneistä ja julkaista niitä palveluskoirien kansalliset lajit nousuun sivustolla!

Esine-etsinnän opettelu on mukavaa nenäkäyttöpuuhaa. Taidosta on paljon hyötyä arjessa, jos sattuu hukkaamaan jotain arvokasta tai tarpeellista. Rehellisyyden nimissä on myös tunnustettava, että taitava esine-etsijä saattaa olla myös aika rasittava lenkkiseuralainen varsinkin taajamissa, kun se poimii pientareilta kaikki pudoneet hanskat, pipot, koronamaskit ja nenäliinatkin 😊.

Jos tavoitteenasi on osallistua palveluskoirakokeisiin, kannattaa esine-etsintään ehdottomasti panostaa. Esineruutuun jää helposti se ykköstuloksesta uupuva piste ja kääntäen, hyvällä esineruudulla voi paikata jonkin tottelevaisuuden tai lajinomaisen maasto-osan puutteen. Asiaa kuvaa hyvin esimerkiksi viime vuoden haku- ja etsintäkokeen SM-kilpailuun osallistuneiden 38 koirakon esineruudun arvosanajakauma (max. 30 pistettä):

ERI, 29-30 pistettä, 3 kpl

EH, 27-28, pistettä, 1 kpl

H, 24-26 pistettä, 2 kpl

T, 21-23 pistettä, 12 kpl

P, 0-20 pistettä, 20 kpl

Mukavia esine-etsintätreenejä!

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

vko 17: ESINERUUDUN POP UP TREENIT

Kymmenet yhdistykset ympäri Suomea järjestävät avoimet ja ilmaiset esineruutuharjoitukset.

TREENIVINKIT

vko 5: 5.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 1, ILMOITTAUTUMINEN

Muistathan harjoitella myös esineruutu-suoritukseen ilmoittautumista! Moni koira on hyvin motivoitunut esine-etsintään ja odottaa malttamattomana, että pääsisi hommiin. Toisaalta moni ohjaaja jännittää koesuorituksia, ja toimii sen vuoksi ehkä eri tavalla kuin yleensä tai unohtaa jotain. Tämä saattaa hämmentää koira, jolloin lähtökohdat keskittyneeseen ja iloiseen suorittamiseen eivät ole parhaat mahdolliset.

Rutiini luo turvallisuuden tunnetta teille molemmille. Siksi esineruutuharjoituksiin, kuten muihinkin maastolajien harjoituksiin, kannattaa liittää ilmoittautuminen suoritukseen ihan vakioasiaksi.

Opeta koirasi tulemaan hyvässä mielentilassa autolta suorituspaikalle. Kokeissa saattaa olla metsässä odotuspiste, josta kutsutaan itse suoritusalueelle. Opetä siis koirasi myös odottamaan suoritustuoroa rauhassa odotuspisteellä. Odottamista ja kulkemista ilmoittautumiseen ja itse ilmoittautumista kannattaa varsinkin kiihkeiden tyyppien kanssa harjoitella paljon. Optimitilanteessa koira ei pääse tekemään esine-etsintää, jos se kiehuu liikaa, jottei se opeta itselleen väärää tapaa toimia ruudussa.

Jos matka autolta suorituspaikalle on pitkä, voit tulla sunnuntaikävelyneigillä lähemmäs ja harjoitella alkuun vain se viimeinen 5-10 m hallinnassa kulkemista tuomarin luo. Palkkaa esim. ruoalla kauniista kulkemisesta ja ilmoittautumispisteessä asiallisesta istumisesta. Opetä että istutaan nätisti kättelyn ajan ja kun tuomari näyttää ruudun rajat. Aloita lyhyillä asioilla, palkkaa ja pyydä koira uudelleen istumaan, satsaa onnistumisiin äläkä hermostu.

Ilmoittautumisessa ohjaaja kertoo tuomarille oman nimensä ja koiran virallisen nimen. Tee niin harjoituksissakin. Tuomarina törmää säännöllisesti niin paljon jännittäviin ohjaajiin, että he eivät muista koiran virallista nimeä. Aina samalla lailla tehty ilmoittautumISRutiini harjoituksissa auttaa sinua toimimaan rennosti myös kokeessa!

Ilmoittautumisessa tapahtuvat sählingit eivät sinänsä vaikuta suorituksen arvosteluun suoraan, mutta ne vaikuttavat omaan mieleesi. Sujuvasti hoituva ilmoittautuminen auttaa sinua pitämään paketin kasassa, jolloin teidän on helpompi esittää parasta osaamistanne!

Ensi viikolla tietoiskussa ja treenivinkissä asiaa esineistä, pysy kuulolla.

vko 6: 10.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 2, HARJOITELTAVAT OSA-ALUEET

Esineruudun onnistunut suoritus edellyttää koiralta monenlaisia taitoja. Koulutuksen kannalta osaamiskokonaisuuden voi pilkkoa erikseen opetettaviin asioihin esimerkiksi seuraavasti:

- siirtyminen autolta ruutuun oikeassa mielentilassa
- ilmoittautuminen
- siirtyminen lähetyspisteeseen
- keskittyminen ohjaaja suunta- ja lähetyskäskyihin
- halu etsiä ja löytää esineitä
- työskentely ohjaajan ohjeiden mukaan (irtoaminen takarajalle, suunta) erilaisissa maastoissa
- ymmärtää alueen rajat ja pysyä alueella
- esineiden hajuun reagointi ilmapainulla
- esineen tarkka paikallistaminen
- esineen ottaminen huomioiden eri materiaalit, esineen koko, vieraat eri koirien suussa olleet esineet
- esineen tuominen ohjaajalle
- esineen luovutus
- häiriönkestävyys (tuomari, yleisö, ohikulkijat jne.)
- työskentelykestävyys- ja halu toistaa etsintä neljällä esineellä ilman välissä tulevaa palkkaa
- arvostelun ajan ohjaajan vierellä odottaminen

Kaikkia näitä osa-alueita voi ja kannattaa harjoitella erikseen. Kun eri osa-alueet ovat tuttuja ja niissä onnistumisprosentti on luokkaa 8 oikeaa toistoa 10 toiston sarjasta, voi osa-alueita harjoitella peräkkäin. Esineruudun harjoittelun voi siis aloittaa, vaikka koiralla ei olisikaan vielä nouto kunnossa harjoittelemalla muita osa-alueita ja noutoa erikseen. Osaa asioista voi harjoitella myös sisätiloissa ja monia asioita voi vahvistaa arkielämässä esineruutua silmällä pitäen.

Harjoitus kannattaa suunnitella etukäteen ainakin seuraavalla tasolla:

- Mikä on harjoituksen tavoite? Mitä taitoa haluan vahvistaa?
- Mikä on niin helppo taso, että koira onnistuu varmasti.
- Miten pidän vaikeusasteen sellaisena, että oikeita toistoja tulee vähintään 80%.
- Miten pidän oman mieleni neutraalina ja kuinka toimin, jos harjoitus ei onnistu.

Tämänkertaisen esimerkkivideon harjoituksen tavoite on opettaa koira tuomaan esine ohjaajalle, joka ei ole huomannut, että koira on löytänyt esineen. Ohjaajaa kävelee tietämättömänä etsintälinjalla pois päin koirasta. Koiran tulee osata itsenäisesti tuoda esine ohjaajalle ja etsiä ohjaaja etsintälinjalta. Kokematon koira saattaa viedä esineen tuomarille tai yleisön joukkoon, kun se ei löydä ohjaajaa. Tai koira saattaa pudottaa esineen, kun ohjaaja ei olekaan kasvot koiraan päin. Kaikkia tuontiharjoituksia kannattaa siis tehdä myös häiriönalaisena ja tilanteissa, joissa ohjaaja on jotenkin toisin, kun vastaanottamassa noutoa koiraa kohden seisten. Tämä treeni on erittäin tarpeellinen myös henkilöetsinässä rullakoirille!

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

(tuonti ohjaajan liikkeessä pois päin video)

vko 7: 16.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 3, ESINEKIINNOSTUKSEN HERÄTTÄMINEN

Lukijapalautteessamme kysyttiin vinkkejä siihen, miten koiran saa ylipäättään kiinnostumaan esineistä. Kiitos erinomaisesta kysymyksestä. Tämähän on edellytys koko esineruutusuoritukselle! Tällä kertaa treenivinkeissä muutamia alkeisharjoitusideoita esinekiinnostuksen herättämiseen.

Esineen kanssa leikkiminen on yksi tapa nostaa koiran kiinnostusta esineisiin. On suositeltavaa aloittaa isolla ja koiran suussa mukavalta tuntuvalla tutulla esineellä. Jos koira suhtautuu varautuneesti tai välinpitämättömästi esineisiin yleensä, mutta sillä on jotain suosikkileluja, voi käyttää aluksi myös niitä. Leikki kannattaa sopeuttaa koiran mukaan. Jos koira on reipas ja leikkii mielellään myös vieraiden kanssa, voi näin toimia. Varautuneemman tai vähemmän leikistä innostuvan koiran kanssa ohjaajan kannattaa leikkiä itse, pitää leikkihetket lyhyenä ja aloittaa hyvin tutussa ja rauhallisessa ympäristössä, esim. kotona.

Toinen tapa tehdä esineet koiralle tutuksi ja mieluisaksi on vahvistaa positiivisesti esineeseen kohdistuvaa kiinnostusta esim. seuraavin askelin: esineen suuntaan katsominen, sitä kohti meneminen, esineen luokse meneminen, esineeseen koskeminen, esineeseen tarttuminen, tuonti kohti ohjaajaa, tuonti ohjaaja lle ja luovutus.

Kolmas tapa herättää esinekiinnostusta on palkita koira ruhtinaallisesti esineen hajuun reagoinnista. Tämän treenivinkin videolla on tästä harjoituksesta kiva esimerkki, kun nuori australiainpaimenkoira bongaa hajun. Tämä koira on jo niin kokenut ja esineestä innostunut, että osaa ottaa esineen suuhun. Samaa harjoitusta voi soveltaa myös aivan vasta-alkavalla koiralla, jolloin palkintaan ensin siitä, kun koira reagoi esineeseen. Kannattaa muistaa, että harjoituksen tarkoitus on saada koira pitämään esineen hajuun reagointia ja paikallistamista mukavana ja innostavana juttuna. Eli ei haittaa, että kokematon koira pudottaa esineen. Nouto opetetaan kuntoon erikseen ja liitetään vasta harjoitukseen vasta kun se on opittu.

Ensi viikolla jatketaan esinekiinnostuksen ylläpitämisen merkeissä talvioloihin soveltuvalla treenivinkillä.

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

(Hajureagointivideo)

vko 8: 23.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 4, ESINEKIINNOSTUKSEN YLLÄPITO

Viime viikon treenivinkissä kerrottiin, kuinka koiran esinekiinnostusta voi herättää. Tämän viikon treenivinkki on, miten esinekiinnostusta voi helposti ylläpitää arjessa, myös talvella. Esineitä voi nimittäin etsiä myös sisällä esim. kotona tai treenihallissa. Sisäetsintää voi harrastaa myös aloittelevilla koirilla viime viikon treenivinkin harjoitteita soveltaen.

Hommaan saa mukavasti lisäkiinnostavuutta, jos taloudessa on useampi esineruututaitoinen koira, joka osaa odottaa vuoroaan. Tämän treenivinkin esimerkkivideoilla kokeneet esine-etsijät Vipsu (kohta 12 v.) ja Muumi (7 v.) esittävät, miten homma toimii sisälläkin, kun ulkona on reippaasti lunta.

Tätä saa kokeilla kotona! 😊

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

(olohuone-etsintävideot)

vko 9: 2.2.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 5, KORKEALLA OLEVAT ESINEET

Tämän viikon treenivinkki liittyy eri korkeudella oleviin esineisiin. Esineet voivat kokeessa olla jyrkkien kumpareiden, kivien tai kantojen päällä tai ne voivat olla syvien monttujen pohjalla. Toisaalta koiran pitää osata juosta vaihtelevassa maastossa pudottamatta suussaan olevaa esinettä.

Korkealla olevan esineen paikallistusta ja tuontia voi harjoitella erikseen. Harjoitus on hauska ja hyödyllinen, sopii erityisesti kokemattomille koirille ja onnistuu mainiosti myös talvella (esim. lumenaurauskasat).

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

(heinäpaalivideot)

vko 10: 8.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 6, TUONNIN VAHVISTAMINEN

Viime viikon treenivinkin esimerkkivideossa esine on heinäpaalirullien päällä. Nämä ovat yleisen ulkoilupuiston nurmikentän laidalla vuosia maatuneita paaleja. Videosta tuli kuitenkin aiheellinen lukijapalaute, jossa pyydettiin muistuttamaan, ettei rehupaalien päällä saa harjoitella ilman paalien omistajan lupaa!

Tämän viikon treenivinkin aiheena on esineen luovutus, tuonnin vahvistaminen sekä esineen vaihtamisen estäminen. Tämä harjoitus onnistuu helposti sisällä ja ulkona ja toimii myös hyvänä talvitreeninä.

Harjoituksessa vahvistuu mm.:

- Erilaisten esineiden ottaminen, voi käyttää koiran tason mukaan isoja tai pieniä, omia tai vieraita tahi toisten koirien suussa olleita esineitä.
- Käsimerkki "tyhjät kädet", joka on hyödyllinen, jos koira tulee kesken suorituksen kysymään neuvoa, jolloin säästyy aikaa, kun ei tarvitse erikseen ottaa koiraa sivulle ja lähettää uudelleen.
- Koira oppii, että esineitä on useita, aluksi tietysti aloitetaan vain yhdestä ja koiran tason mukaan lisätään esineiden määrää.
- Esineen nopea ottaminen.
- Esinettä ei kannata vaihtaa, siitä ei tule palkkaa, vaan homma keskeytyy ja aloitetaan alusta. Tästä esimerkkivideo sisällä tehdystä harjoituksesta.
- Esinekiinnostus ylipäättään kasvaa, kun esineiden kanssa tehdään muutakin kuin haetaan aina ruudusta.

Tässä harjoituksessa koira etsii silmillä, mutta se ei haittaa, kun harjoitus toteutetaan niin, ettei koiran tarvitse varsinaisesti etsiä esineitä. Eli esineet ovat videoiden tapaan välittömästi koiran ulottuvissa. Harjoitus kannattaa myös tehdä selkeästi muualla kuin ruudussa. Sopivia paikkoja ovat juuri sisätilat tai kenttäolosuhteet.

(esineiden nosto sisällä ja ulkona -videot)

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

vko 11: 16.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 7, ERILAISET ESINEET

Koeohje määrittelee kokeissa käytettävien esineiden koon ja materiaalivaatimukset (kts. tietosku nro 3). Koiralle kannattaa kuitenkin opettaa monipuolisesti erilaisten esineiden ottaminen, kantaminen ja tuonti. Koon ja materiaalien lisäksi kannattaa muistaa totuttaa koira vieraiden ihmisten ja koirien hajuisiin esineisiin. Lisäksi kokeessa voi olla myös koiran arjessa kiellettyjä esineitä. Esimerkiksi lapsiperheissä koiralta saattaa olla kielletty ottaa lasten tavaroita suuhun, mutta kokeessa voi olla esineenä kenkä tai lelu.

Treeneissä on hyvä käyttää luovuutta esineitä valitessa. Opetta koira kantamaan suussaan kaikenlaista, vaikka sanomalehtiä tai pesusientä tms.

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

vko 12: 22.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 8, ESINEKIINOSTUKEN NOSTAMINEN

Tämän viikon treenivinkin aiheena on, miten koiran saa orientoitua koesuoritukseen ja kuinka mielenkiintoa esine-etsintään voi ylläpitää.

Koetilanteessa koiralle tulee lajista riippuen useita erilaisia etisintätehtäviä päivän aikana. Esim. etsinkokeessa koiran tulee ymmärtää, onko se menossa jäljelle, pudonneen esineen noutoon vai henkilö-, esine- tai pienesine-etsintään. Koiralle kannattaakin tehdä selkeät ja toisistaan poikkeavat rutinit joka osioon ja toistaa nämä aina myös harjoituksissa. Vinkkinä kaksi esimerkkiä esine-etsinnän valmistelurutiineiksi:

1. Autossa odottavalle koiralle voi näyttää esineitä ja lähteä koiran nähden viemään niitä metsään.
2. Ota tavaksi tehdä autolta ruutuun lähdetessä aina esineen minietsintä ja palkitse koira siitä. Esim. laitat koiran istumaan ja viet esineen koiran nähden n. 5 m. päähän varvikon suojaan. Palaat koiran luo ja lähetät etsimään. Tämän voi tehdä kokeessakin auton lähellä, kun on lähdössä ruutuun.

Kokeneilla osaavilla koirilla on tärkeä huolehtia esinemotivaatiosta. Tavat siihen ovat hyvin koirakohtaisia, mutta ohessa muutamia vinkkejä:

- Tee vaihtelevia harjoituksia vaihtele etenkin esineiden määrää, esim. 2 – 5 – 3 – 1 – 4 – 3 per treeni.
- Tee kokeneellakin koiralla välillä alkeisharjoituksena hyvin toimivaa hajureagointiharjoitusta (kts treenivinkin nro 3 video). Samaa harjoitusta voi tehdä pienemmälläkin tallatulla alueella, esim. 5 m x 5 m. Helppo toteuttaa vaikka ulkoilulenkien lomassa.
- Saat helposti harjoitusmääriä kasvatettua tekemällä metsälenkin ohessa ex-temporeruudun. Tallaa koiran kanssa yhdessä 10 m leveä ja 50 m syvä kaistale tai jos koira osaa odottaa rauhassa, jätä koira etulinjalle odottamaan ja katsomaan kun tallaat. Voit näyttää esineiden jättämisen, jättää ne huomaamatta tai näyttää että jätät enemmän esineitä, kun todellisuudessa jätät. Laita koira heti perään etsimään esineet. Jos koirasi on hyvin kiihkeä, kannattaa tallata yhdessä vapaana olevan koiran kanssa ruutu ja jättää esineet salaa, ettei koira kiihdy liikaa valmistelusta.
- Jos koirasi pitää saalisleikistä voit joskus laittaa esineeseen liikettä esim. sitomalla esineeseen pitkän narun. Avustaja nykäisee narusta juuri silloin, kun koira havaitsee esineen. Harjoitus soveltuu parhaiten muutaman kerran tehtynä aloitteleville koirille, jotka tarvitsevat lisää kiinnostusta esineisiin ylipäättään. Tässä harjoituksessa haittana on, että koira reagoi myös narun hajuun. Harjoitus kannattaa toteuttaa niin, että koiralle näytetään mihin esine putoaa. Koira juoksee etsintään lähetettäessä silloin todennäköisesti suoraan esineen lähistölle etsimään.
- Taistelutahtoiselle koiralle voi silloin tällöin sitoa esineen kiinni varvikkoon tai hentoihin oksiin, jolloin koira saa taistella esineen irti. Tämän kerran esimerkkip videot havainnollistavat tätä treenivinkkiä käytännössä. Jos koiralla on taipumusta jäädä omimaan esineitä, kannattaa huolehtia, että tuonti pysyy kuitenkin jatkuvasti koiran mielessä ja kannattavana! Eli harjoituksissa ylimääräinen "tuo" -käsky matalalla kynnyksellä mukaan ja luovutuksesta hyvä palkka!

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

(video narulla sitomisesta)

vko 13: 31.3.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 9, ALKEISHARJOITUS ETSINTÄÄN

Kevät kolkuttelee nurkan takana ja kohta aurinkoisilla alueilla on metsäpohja sulaa, ainakin etelässä. On siis korkea aika paneutua ruudussa liikkumisen opettamiseen. Vapaamuotoinen koko ruudun kattava työskentelytapa voi olla tehokas tapa etsiä. On silti erittäin suositeltavaa opettaa koira irtoamaan käskystä suoraan eteenpäin 50 m syvälle, eli ruudun takarajalle saakka. Tapoja opettaa on monia, tällä kertaa esittelyssä kolme hyvin yleistä menetelmää, joita voidaan kutsua vaikka nimillä "esineen näyttäminen", "mielikuva" ja "hajun haku".

Kun harjoitellaan esineen etsintää etäällä ohjaajasta, on harjoittelun aloittamisessa eduksi, että koira osaa ja haluaa tuoda esineen ohjaajalle. Muutoin ajaudutaan tilanteeseen, jossa koira saattaa onnistua itse opetettavassa asiassa, eli irrota haluttuun suuntaan ja löytää esineen, mutta se jää leikkimään esineellä tai pudottelee sitä matkan varrelle. Ohjaaja joutuu sitten puuttumaan asiaan ja tilanne muuttuukin tuonnin harjoitteluksi, eikä koira ei pääse itse opetettavassa asiassa suoraviivaisesti palkittavaksi.

Aluksi kannattaa aina aloittaa vain yhden esineen etsinnällä kerrallaan. Käytä koiralle mieleistä isohkoa esinettä. Tallaa n. 5-10 m leveä ja 50 m syvä kaistale. Kapea kaistale helpottaa koira ymmärtämään, että esine on aina tallatulla alueella suoraan edessä. Alkeisharjoituksessa on eduksi, jos tuulee takarajalta eturajan suuntaan, mutta se ei ole mitenkään välttämätöntä. Alkuun kaistaleelle laitetaan vain yksi esine kerrallaan. Esine viedään ensin aina takarajalle, jotta koira oppii irtoamaan 50 m. Esineitä lisätään vasta, kun koira osaa lähteä ohjaajan käskyllä suoraan takarajalle ja tuoda sieltä suoraan ohjaajalle esineen. Muualla kun takarajalla olevien esineiden opettamiselle on ensi viikolla tulossa oma treenivinkki.

Ohjaajan kannattaa alkuharjoituksista asti miettiä huolellisesti oma asento ja eleet koira lähettäessä. Jos ohjaaja osaa toimia selkeästi ja systemaattisesti samalla lailla, koira oppii nopeasti yhdistämään mm. oikein tehdyn käsimerkin, ohjaajan vartalon suunnan ja katseen etsintäsuuntaan.

On etsintään lähettämisen opettamistapa mikä tahansa seuraavassa esitetyistä, anna koiran etsiä esinettä rauhassa ja kehu ja kannusta koira vasta sen ottaessa ja tuodessa esinettä. On hyvin koirakohtaista, kuinka paljon kannustusta koira tarvitsee tai kestää. Tavoitteen on vahvistaa nopeaa ja iloista tuontia.

Menetelmä "esineen näyttäminen", kuva 1:

Asetu koiran kanssa kaistaleen etureunaan. Tavoitteena on, että koira ei kiihdy vaan odottaa rauhassa vierelläsi ja tarkkailee avustajaa. Jos koira on kiihkeä, pidä leveästä kaulapannasta kevyesti kiinni. Jos koira siitä huolimatta kiihtyy ja riekkuu, valitse toinen tapa aloittaa etsinnän aloitus. Pyydä avustajaa kävelemään tallatun kaistaleen sisällä takarajan keskikohdan läheisyyteen ja näyttämään koiralle, että hän pudottaa esineen siihen. Tämän jälkeen avustaja palaa koirakon luo ja näyttää tyhjät kätensä koiralle. Lähetä koira etsimään ja tuomaan esine ja palkitse ruhtinaallisesti!

Menetelmä "mielikuva", kuva 2:

Tuo koira kytkettynä harjoitusalueelle. Kierrä itse kytketyn koiran kanssa laajalla kaarella alueen ulkopuolelta esineen jättöpaikan luo, niin että koira selvästi näkee, kun jätät esineen. Voit tarvittaessa vaikka vähän liikuttaa esinettä koiran nähden. Pidä hihna sen verran kireällä, että koira ei saa napattua esinettä, mutta sano innostavasti "esine" kun koira huomaa esineen. Palaa saman tien kytketyn koiran kanssa samaa reittiä takaisin etsintälinjalle. Lähetä koira etsimään ja tuomaan esine ja palkitse ruhtinaallisesti!

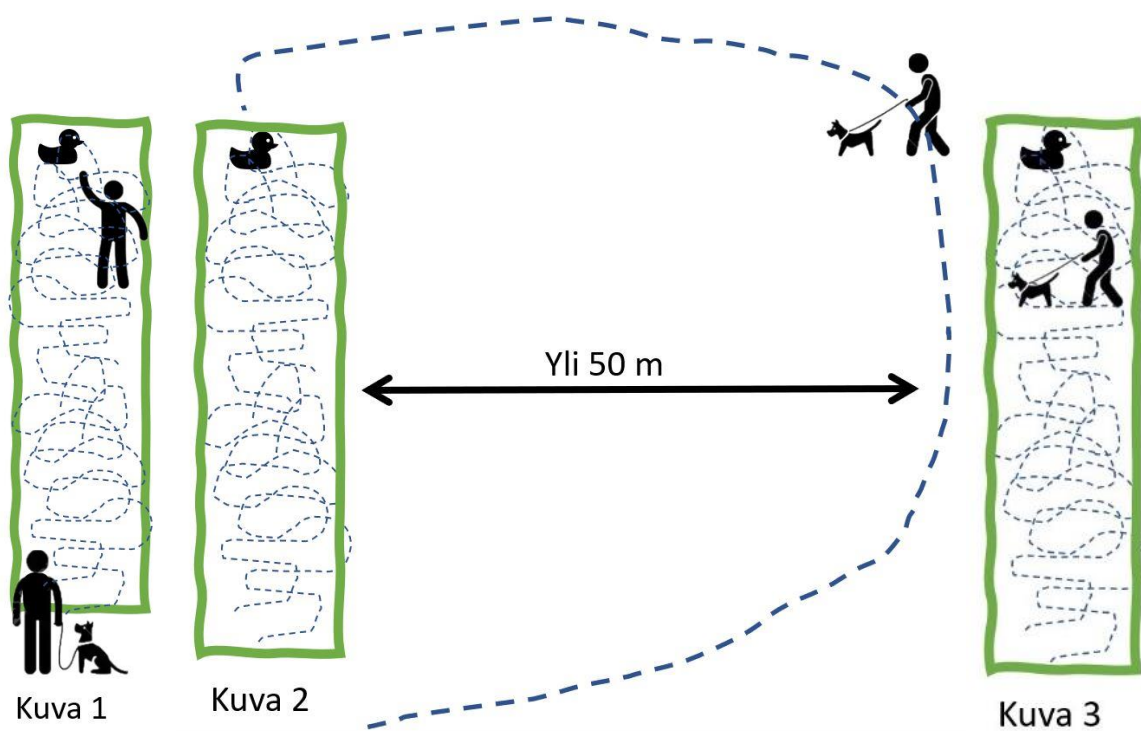
Älä höpöttele koiralle ylimääräisiä meno- tai paluumatkalla. Tavoitteena on, että sana "esine" ja itse esine jäävät koiralle kirkkaana mieleen. Siksi menetelmän nimikin on mielikuva. On hyvin tärkeää, että

kävelykaari on huomattavan laaja. Tarkoituksena on, että koira ei eksy kaistaleelta ulos kävelykaaren jäljelle ja löydä esinettä jäljestämällä. Aivan ensimmäisillä kerroilla voit kävellä takaisin tullessa alueen sisällä esim. 30 m syvälle ja lähettää koiran n. 20 m päähän esineestä.

Menetelmä "hajunhaku", kuva 3.

Vie esine valmiiksi huolellisesti tallatun kaistaleen takarajan keskikohdan tuntumaan. Aseta esine mielellään varpujen sekaan niin, ettei esine näy. Kävele kytketyn koiran kanssa alueen sisällä lähelle esinettä. Seuraa tarkasti koiraa ja kehu heti, kun se reagoi selvästi esineen hajuun. Varo kuitenkin, ettet mene niin lähelle, että koira näkee esineen. Kun koira on havainnut esineen, palaa alueen etureunaan. Lähetä koira etsimään ja tuomaan esine ja palkitse ruhtinaallisesti!

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

vko 15: 15.4.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENVINKKI 10, ESINEIDEN MÄÄRÄN NOSTO

Viime viikolla jäi treenvinkki väliin, joten tällä viikolla tulee kaksi peräkkäin (nro 10 ja nro 11).

Treenivinkissä nro 9 oli aiheena suoraan ruudun takarajalle irtoamisen opettamisen alkeet. Koiralle opetettiin, että esine on aina tallatulla kaistaleella lähetysuunnassa suoraan edessä n. 50 m päässä. Kun koira osaa tämän, eli irtoaa etsintään lähetettäessä luotettavasti takarajalle, voi esineiden määrää lisätä.

Tallaa tässä opetusvaiheessa oikean kokoinen ruutu, eli 50 m x 50 m, jotta esineet saadaan kauaksi toisistaan ja koiran on mahdollisimman helppo hakea esineet yksi kerrallaan. Vie seuraavaksi kaksi esinettä ruutuun ja sijoita ne ruudun takakulmien lähetyville (kts. kuva). Käytä esineiden viemiseen ja koiran avustamiseen samaa koiralle tuttua tekniikkaa, kuin alkeisharjoituksissa.

Menetelmä "esineen näyttäminen": Avustajaa kävelee tallatun kaistaleen sisällä toisen takakulman läheisyyteen ja näyttää ohjaajan kanssa etsintälinjalla samalla kohdalla odottavalle koiralle, että hän pudottaa esineen. Avustaja jatkaa ruudun sisällä takarajan tuntumassa kävellen toiseen takakulmaan. Ohjaaja siirtyy kytketyn koiran kanssa samalla etsintälinjaa pitkin toiseen etukulmaa. Avustaja näyttää toisen esineen pudotuksen, palaa koirakon luo ja näyttää tyhjät kätensä koiralle. "Tyhjät kädet" ele toimii sitten jatkossa hyvänä vihjeenä koiralle, että ruudussa on esineitä. Muista, että tämä tapa soveltuu koiralle, joka ei kiihdy liikaa ja kykenee keskittymään. Ensisijainen tarkoitus ei ole nostaa esinemotivaatiota, vaan auttaa koira etenemään suoraan! Jos koira opetetaan vahvalla saalisärsykkeellä ja kiihtyneessä tilassa etsintään, se voi oppia mallin "katso mihin tyyppi menee ja juokse sinne täysillä". Tätähän me emme halua, sillä jatkossa koiran tulee osata työskennellä ruudussa nenä auki joka askeleella! Käytä siis kiihtyvälle koiralle mieluummin muuta menetelmää.

Menetelmä "mielikuva": Kierrä itse kytketyn koiran kanssa laajalla kaarella alueen ulkopuolelta ensimmäiseen etukulmaan ja näytä koiralle selvästi, että jätät esineen. Jatka siitä koiran kanssa takarajan ulkopuolelta kiertäen toiseen takakulmaan ja jätä esine. Palaa kytketyn koiran kanssa samaa reittiä takaisin etsintälinjalle.

Menetelmä "hajunhaku": Vie esineet valmiiksi huolellisesti tallatun ruudun takakulmien läheisyyteen. Kävele kytketyn koiran kanssa alueen sisällä lähelle ensimmäistä esinettä. Seuraa tarkasti koira ja kehu heti, kun se reagoi selvästi esineen hajuun. Jatka sitten toiselle esineelle ja toista.

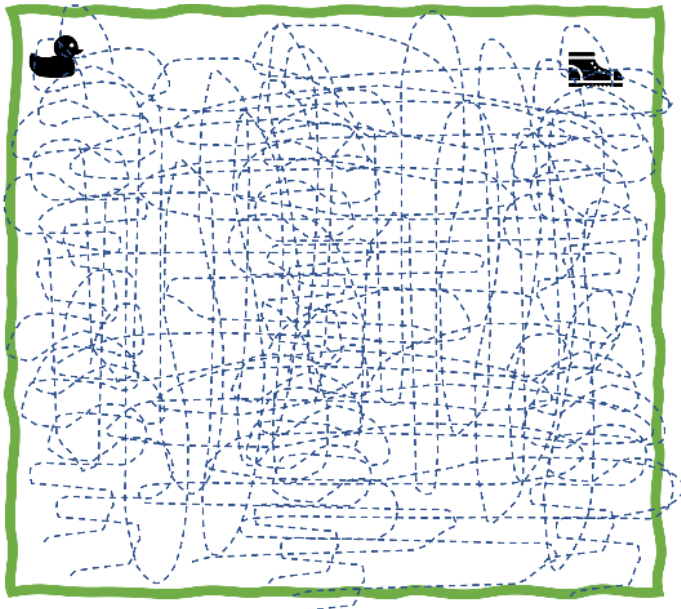
HUOM! Riippumatta menetelmästä LÄHETÄ KOIRA ENSIN JÄLKIMMÄISELLE ESINEELLE! Tämä siksi, että koira todennäköisesti muistaa paremmin jälkimmäiseltä esineeltä saadun avun ja haluaa joka tapauksessa mennä ensin sinne. Näin varmistat, että koira etenee suoraan ja välttää turhan virheen sekä mahdollisen omasta turhaumastasi aiheutuvan ohjaajakonfliktin.

Jos koira ei muista esineen tuonnin jälkeen, että ruudussa on toinenkin esine eikä osaa irrota toiseen lähetykseen, elä hermostu, vaan toista apu. Tämä voi vaatia muutamia treenejä. Mitä paremman esinemotivaation olet onnistunut rakentamaan esineisiin muualla kuin ruudussa (kts. aiemmat treenivinkit), sitä paremmin itse etsinnässä motivaatio säilyy! Ei siis kannata väheksyä kotitreenejä, koiran ulkoilulenkillä spontaanisti löytämien esineiden tuonnin vahvistamista ja muuta esinehupailua 😊.

Kun kaksi esinettä nousee hyvällä tekniikalla voit jatkaa samoilla alkeisharjoitusavuuilla ja lisätä ruudun takarajan keskelle kolmannenkin esineen.

Tulevissa treenivinkissä aiheena on mm. apujen häivyttäminen, muualla kuin takarajalla olevien esineiden etsintä, esineiden määrän kasvattaminen neljään, ruudun rajojen sisällä pysymisen vahvistaminen sekä mahdollisen jäljestämistäipumuksen poisopettaminen. Pysy siis kuulolla!

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

Kuva 1

vko 15: 16.4.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 11, PERÄKKÄISET ESINEET

Edellisten treenivinkkien avulla koira on oppinut hakemaan avustettuna 50 m x 50 m ruudusta kolme takarajalla 25 m välein toisistaan olevaa esinettä yksitellen. Nyt on aika häivyttää avut ja opettaa koira irtoamaan etsintään ilman, että sille on ensin näytetty tai annettu vainu esineistä.

Tässä opetusvaiheessa itse etsintäsuoritus kannattaa tehdä mahdollisimman helpoksi ja palata siksi kapeaan kaistaluutuun. Valitse selkä ja helppo maasto. Vie ennen koiran tuomista alueelle YKSI suurehko helppo hyvin hajustettu esine valmiiksi tallatun kaistaleen takarajan tuntumaan.

Apujen häivyttämisessä rutiinit ovat suureksi avuksi. Rutiinit kannattaa ottaa mukaan heti koulutuksen alussa joka harjoitusta ennen samalla lailla toistuvina. Jokaisella rutiinilla on koulutuksellinen tarkoitus. Ne auttavat koira ymmärtämään millaista käytöstä siltä toivotaan ja mitä ollaan menossa tekemään. Esimerkiksi esineruudussa voi olla seuraavat rutiinit:

1. Koira on ehdottomasti lenkitetty ennen koko harjoituksen alkua niin, että se on käynyt kaikilla tarpeillaan.
2. Koiralla on normaali kaulapanta erotukseksi esim. henkilöetsinnästä, jossa sillä on tietty leveä nahkainen panta.
3. Pue koiralle pk-valjaat jo auton häkissä, koska se käy siinä kaikkein sujuvimmin. Työhaluinen koira nostaa helposti vireensä korkealle heti autosta poistuttua. Välttyt turhalta komentamiselta ja säätämiseltä valjaiden pukemisessa, kun puetaan ne jo ennen, kun koira tulee häkistä.
4. Vie koira autosta poistuttaessa ensimmäiseksi pissalle. Se oppii, että mihinkään hommiin ei pääse, ennen kuin käy pissalla. Tätä opettaessa pitää itse olla kärsivällinen, rutiinista ei saa tulla paineistava.
5. Ota ns. viritysesineen tuonti ennen kuin siirrytte ruutuun. Jätä koira istumaan, näytä sille, että sinulla on esine, tallaa koiran eteen sen nähden n. 5 m pitkä 2 m leveä miniruutu. Koske n. 5 eri paikkaa miniruudussa

ja jätä yhteen niistä esine varpujen alle piiloon, eli koira ei varsinaisesti näe mihin esine jää. Palaa koiran viereen, näytä "tyhjät kädet" ja sano "etsi". Tuonnista superhyvä VÄLIPALKKA, ei loppupalkka (palataan palkitsemiseen vielä tulevilla treenivinkeissä).

6. Siirry kytketyn koiran kanssa ruutuun. Koira ei saa vetää hulluna hihnassa, mutta sen ei myöskään tarvitse olla hallinnassa. 10 metriä ennen tuomaria ota koira hallintaan ja siirryä sivistyneesti ilmoittautumiseen. Treeneissä hallinnassa siirtymisestä voi ja kannattaa palkita varsinkin opetusvaiheessa.

7. Ilmoittaudu tuomarille. Treeneissä ilmoittautumisen eri vaiheista (erityisesti paikallaan rauhassa istumisesta puheen ja kättelyn ajan) palkitaan. Ilmoittautumisen aikana arvioi tuulen suunta ruudussa (esim. merkkinauhojen, korkeiden heinien, puiden oksien liike) ja päättää mistä kohtaa etsintälinjaa aloitat.

Alkeisharjoituksissa rutiinien jälkeen on koiralle annettu sen tarvitsemat avut. Nyt avut jätetään pois ja siirryt ilmoittautumisen jälkeen kaistaleen etsintälinjalle lähetyskohtaan. Näytä koiralle "Tyhjät kädet" ele ja lähetä koira ruutuun.

Jos homma sujuu hyvin muutaman kaistaleteen verran, siirry koulutuksessa eteenpäin. Seuraavissa treeneissä sama toistetaan 50 m x 50 m ruudussa kahdella takakulmaesineellä ja kun se sujuu, lisätään kolmas esine takarajan keskelle. Muista, että et koko ajan vaikeuta treeniä, vaan väliin aina helpompaa ja tarvittaessa palautetaan apuja, jos koira ei vielä osaa varmasti.

Muualla kun takarajalla olevat esineet otetaan ohjelmaan kun:

- etsintään lähettämiseen ei tarvita apuja,
- koiralla on erittäin hyvä motivaatio etsintään,
- koiralla on vahva mielikuva, että esineet ovat takarajalla ja että sinne kannattaa juosta suoraan ja
- koiralla on vahva halu tuoda esineet nopeasti suoraan ohjaajalle.

Nyt palaamme jälleen kapeaan kaistaleeseen. Harjoituksessa olisi hyvä, jos tuulen suunta olisi sivusta. Vie kolme esinettä SAMAN LINJAAN valmiiksi kaistaleelle (kts kaaviokuva). Jätä n. 5 m päähän etsintälinjasta suuri esine (kts. valokuvat), esim. patakinnas. Jätä keskelle ruutua suurehko esine (esim. rukkanen) ja jätä takarajan tuntumaan normaalin kokoinen esine (esim. lompakko). Kaksi suurinta esinettä kannattaa hajustaa erittäin hyvin. Pidä niitä vaikka ruudun tallaamisen ajan kainalossa ihoa vasten. Treenin tarkoituksena on, että koira varmasti vainuaa esineet ne ohittaessaan.

Huomioi tuulen suunta, kun valitset lähetyslinjan. Sivutuulella ei kannata lähettää esineiden kohdalta vaan tuulen alta (kts. kaaviokuvan punainen katkoviiva).

Tähän saakka koira on juossut aina suoraan takarajalle. Nyt tavoitteena on, että se saa VAHVAN hajun helposta esineestä MATKALLA takarajalle ja oppii, että nenä kannattaa olla auki, koska esineitä voi olla missä vaan. Harjoituksen toinen tavoite on, että samaa linjaa on kannattavaa edetä uudelleen, koska peremmällä voi olla lisää esineitä! Tämä treeni auttaa sinua jatkossa ohjaamaan koiran takarajalle mistä kohtaa ruutua tahansa riippumatta siitä missä koira on jo kulkenut aiemmilla pistoilla.

Muista kuitenkin tehdä alkuvaiheessa edelleen paljon pelkästään takarajalla olevien esineiden harjoittelua, jotta irtoaminen 50 m syvälle säilyy. Treeneissä tulee tarkoin havainnoida missä osa-alueessa koiran vaikeudet ovat ja palata aina vahvistamaan tarvittavaa osaamista. Hyvän esineruutuosaamisen kouluttaminen on jatkuvaa tasapainoilua kauas suoraan eteen irtoamisen ja nenä auki kulkemisen opettamisen välillä.

Kun peräkkäiset esineet ovat hallussa ja irtoaminen edelleen sujuu, on koira valmis siirtymään kokeenomaisen ruudun harjoitteluun, eli neljä esinettä vietyä valmiiksi 50 m x 50 m ruutuun.

Tämän kertaisen treenivinkin vinkkivideolla on esimerkki siitä, että tätä peräkkäisten esineiden kaistaletreeniä on helppo ja nopea tehdä arjessa lenkillä tai kotipihalla.

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

Kuva Raija Kammonen

Kuva Raija Kammonen

(peräkkäiset esineet video)

vko 16: 19.4.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 12, APUJA YLEISIIN ONGELMIIN

Tällä kertaa treenivinkki käsittelee muutamien yleisten esineruututyöskentelyssä tavattujen ongelmien korjaamista.

ONGELMA: koiran motivaatio loppuu kesken suorituksen

- Tee paljon esinekiinnostusta kasvattavia kivoja harjoituksia muualla kuin ruudussa
- Tee paljon kaistaletreenejä, joissa vain 1-2 esinettä, kun lisää esineitä ota seuraavaksi taas 1-3 esineen treeni.
- Opetta "Tyhjät kädet" vihje koiralle (kts. kuva), voit käyttää sitä kokeessa, jos koira pysähtyy kesken suorituksen ja kysyy neuvoa.

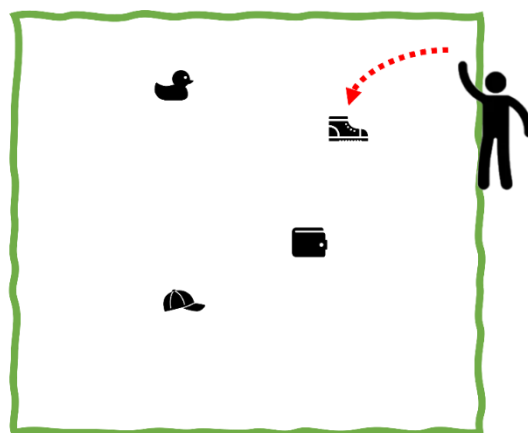
ONGELMA: Koira jäljestää ruudussa

- Tallaa ruutu erittäin huolellisesti, niin että se on täynnä mielellään useiden ihmisten ja koirien jälkiä.
- Palaa alkuharjoitukseen nimeltä "hajun haku".
- Sijoita esineet korkealle, esim. kantojen päälle, puiden oksanhankoihin.
- Jo em. konstit eivät auta, tallaa vain ruudun rajat ja heitä esineet rajalta ruudun sisään (kts kaaviokuva 1), jolloin koira ei voi löytää esineitä jäljestämällä. tällöin tosin tallatun alueen (eli ruudun rajojen) merkitys häviää ja jos teet paljon tätä harjoitusta on riskiä, että koira ei enää ymmärrä alueen merkitystä tai että se palaa jäljestyskäyttäytymiseen, kun treenaat taas tallatulla alueella.

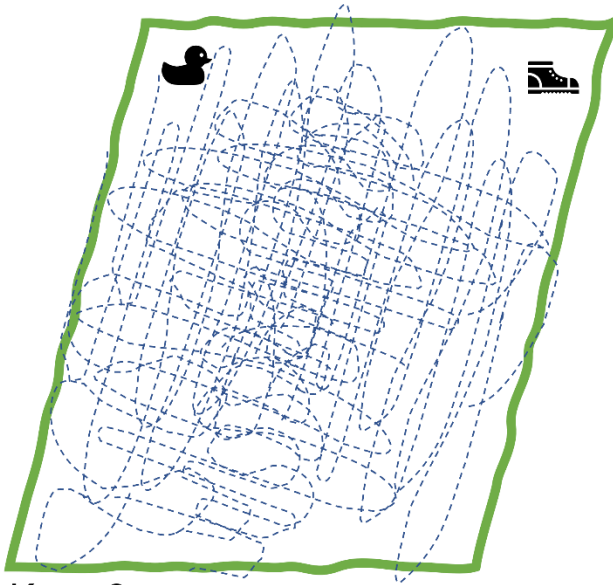
ONGELMA: koira ei pysy ruudun sisällä

- Tallaa harjoituksissa ruutu kunnolla, että ruudun rajalla hajumaailma muuttuu selvästi.
- Tee paljon kaistaletreenejä, jolloin tallattu alue hahmottuu paremmin.
- Osaavalla koiralla voi vahvistaa tallatun ja ei tallatun alueen merkitystä vinoneliöllä tai L:n muotoisella ruudulla (kts. kaaviokuvat 2. ja 3.).

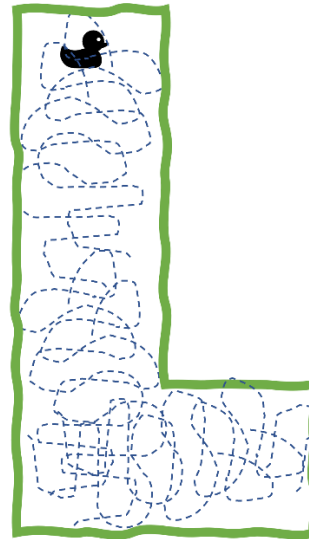
#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

Kuva 1

Kuva 2

Kuva 3

vko 16: 21.4.2022 ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 13, PALKKAUS

ESINERUUDUN TEEMAVIIKOT / TREENIVINKKI 13

Teemaviikkojen viimeinen treenivinkki käsittelee palkkausta esineruudun harjoittelussa sekä palkkauksen häivytystä. Kokeessa sallittu palkkaus on käyty läpi tietoiskussa nro 11.

Esineruudussa on eduksi, jos koira palkkaantuu lelulla, sillä lelu on sallittu loppupalkka myös kokeessa. Aivan aluksi koiran kanssa voi leikkiä vaikka etsittävällä esineellä, jotta koira kiinnostuu esineestä. Kannattaa kuitenkin nopsaan vaihtaa etsittävä esine mieluisaan palkkaleluun, jotta koira oppii, ettei esineellä leikitä.

Myöhempää koulutusta varten on ideaalia, jos koira palkkaantuu myös ruoalla. Tällöin osaavalla koiralla voi vahvistaa väliesineiden (kokeen korkeimmassa luokassa esineet 1-3) tuontia ruokapalkalla ja päättää koko harjoituksen viimeisen esineen jälkeen annettavaan superkivaan lelupalkkaan. Tästä on se etu, että koira oppii, milloin suoritus jatkuu ja milloin koko harjoitus on loppu. Ruokapalkka väliesineillä ei myöskään pura koiran etsintävirettä (kuten leikissä helposti käy) eikä sitä tarvitse tuoda uudelleen etsintämielentilaan palkkauksen jälkeen (kts. video).

Jos koira palkkaantuu pelkästään ruoalla, tulee tämä huomioida koulutuksessa niin, että koiralle opetetaan loppupalkan olevan autolla tai metsän reunassa ns. odotuspisteessä. Tai vaihtoehtoisesti olla käyttämättä mitään erityisen hyvää loppupalkkaa, mutta tällöin menetetään tietysti loppupalkan odotuksen aikaansaama motivaation kasvu.

Oli palkkaustapa mikä tahansa, on palkka häivyttävä väliesineiltä ennen kokeeseen menoa. Toisin sanoen koira on koulutettu tuomaan neljä esinettä ilman muuta välipalkkaa, kuin hillitty kehuminen. Häivyttämisen voi tehdä esim. seuraavalla systeemillä:

- Anna ensimmäiseltä esineeltä koiralle vain kehu, palkkaa muut esineet ja anna loppupalkka normaalisti.
- Palkkaa seuraavassa treenissä taas kaikilta esineiltä.

- Toista tätä kaavaa muutamia treenikertoja.

- Anna sitten kahdelta ensimmäiseltä esineeltä vain kehu ilman muuta palkkaa. Palkkaa kolmas ja neljäs esine normaalisti.

- Tee välissä muutamia treenikertoja taas palkaten kaikilta esineiltä ja toista kaavaa alusta (palkka pois vain 1. esineeltä) muutamia kertoja.

- Lopuksi jätä kaikilta kolmelta väliesineeltä palkka pois. Muista kuitenkin kehua! Anna viimeiseltä esineeltä normaalisti loppupalkka.

- Tee taas väliin treenejä, joissa palkkaat kaikilta esineiltä. Jatka tästä eteenpäin jättäen satunnaisesti palkka pois ensimmäiseltä, ensimmäiseltä ja toiselta tai kaikilta väliesineiltä.

Systeemin idea on siis opettaa koiralle, että jos palkkaa ei tule, tsemppaa enemmän niin palkka tulee aina loppua kohden. Koiraa voi siis luottaa siihen, että loppua kohden palkkaa on aina tulossa, vähintäänkin loppupalkka. Samalla idealla kannattaa opettaa myös henkilöetsinnässä ilmaisujen palkkaamattomuus!

Muistathan, että kokeessa loppupalkkaus tapahtuu lelulla mielellään kytkettynä ohjaajan hallinnassa ja ehdottomasti ruudun ulkopuolella, jottei palkkauksesta aiheutu haittaa muille kokeeseen osallistuville.

Esineruudun teemaviikkojen tietoisuus ja treenivinkit on nyt saatu päätökseen. Teemaviikot huipentuvat ensi viikolla alkaviin pop up -treeneihin. Muistakaa laittaa kuvia pop up -tapahtumista jakoon! Ensi viikolla tulee myös lyhyt teemaviikkoihin liittyvä palautekysely vastattavaksi halukkaille.

SPKL:n kansalliset lajit nousuun -työryhmä toivottaa kaikille hauskoja ja hyviä ruututreenejä!

#esineruutu #palveluskoiraliitto #nuuskutametsässä

(Video väli- ja loppupalkasta)